

Vandring for alle

4 dage

Vandring for alle *klassisk*.

Slesvig.

Den første Danmarkshistorie.

”Haithabu er en meget stor by for enden af verdenshavet!” Således skrev Ibrahim ibn Ahmed At-Tartuschi i år 965 om Haithabu i sin rejsebeskrivelse.

Haitabu, som er det rigtige ”gamle” navn” (vi kalder det i dag også for Hedeby) – var for 1.000 år siden, fra d. 9. til det 11. århundrede, en prægtig og driftig vikingeby, hvor mange handelsveje krydsede hinanden og førte mennesker fra fjerne lande sammen. Den tidlige kristne mission fandt også fodfæste her og brugte stedet som springbrædt til at kristne Danmark.

Hedeby er naturligvis blevet gennemsoget af arkæologer. I 1979/80 blev havneanlægget undersøgt og rester af et vikingeskib blev bjerget, og nye videnskabelige metoder kaster til stadighed nyt lys over bosættelsen. Tæt på havnen i det historiske område er nogle af vikingehusene blevet genopbygget efter de gamle principper, så man kan få et indblik i dagliglivet på den tid, og rundt om græsser gamle – og små – dyreracer.

Nogle få 100 m. væk ligger ”Wikinger Museum Haithabu,” der ud fra omfattende fund fortæller om datidens bolig og husholdning, ernæring og beklædning, hverdagsliv og konger, kristendom og hedensk tro, håndværk og handel, og i skibshallen præsenteres det kongelige langskib, der blev fundet i havnen.

Hedeby ligger beskyttet i bunden af den meget lange fjord, Slien, tæt på selve byen Slesvig. Rundt om Hedeby lå en halvkredsvold, der beskyttede mod angreb fra landsiden, og den vold blev udgangspunkt for Dannevirke.

Dannevirke er mere end en vold. Det er et kompleks af volde, der kan føre sin oprindelse tilbage til 800 – tallet, og som igennem tiderne er blevet forstærket igen og igen; senest op til krigen i 1864. Det var en vold, der skulle beskytte Danmark mod angreb sydfra. Fra Haithabu og mod vest behøvede den kun at være 20 km. lang, for derfra og ud til Vadehavet var landskabet så vådt og sumpet, at angreb den vej var umulig.

Rigtig meget af Dannevirke ligger der stadig, og ved landsbyen Dannewerk har arkæologer fundet frem til, hvordan muren så ud, da den var mægtigst. Det bliver også kaldt for Valdemarsmuren. Ved Dannewerk ligger også ”Dannevirke-museum,” der fortæller voldens 1000-årige historie fra 800-tallet til 1864, ligesom museet også har en udstilling om det danske mindretal i Sydslesvig fra 1864 til i dag.

Derudover byder selve Slesvig by også på dejlige oplevelser. Da Haithabu gik til grunde flyttede byen over på den anden side af Slien og grundlagde Holm. Det var en fiskerby, hvor mange af de oprindelige små maleriske fiskerhuse fra 1700-tallet er bevaret i de smalle gader. Det er et idyllisk kvarter med et lille kapel og en lille kirkegård på den centrale plads, toppede brosten og mange roser.

Ud fra Holm voksede dagens by, Slesvig, med marina, gågader og domkirke, og i udkanten af byen ligger Gottorp slot med museer for kunst- og kulturhistorie, arkæologisk museum og barokhave.

Området byder også anden ”almindelig” natur. Nord for Slien ligger Geltinger Birk, hvorfra vi kan se over Flensborg fjord til Als og Broager. Det er et smukt naturreservat, der består af små skove, klitter, saltenge, moser og hedeområder. Det har været fredet siden 1934 – og bliver i dag passet af ca. 100 vildheste! Geltinger Birk er i øvrigt kåret som Nordtysklands 10. smukkeste naturområde.

Vandreturene:	Længde:
1. dag:	10 km. på 2 etaper.
2. dag:	12 km. på 3 etaper.
3. dag:	10 km. på 3 etaper.
4. dag:	15 km. på 2 etaper.

De eneste højdemeter på vandreturene er dag 2, hvor der er 100 m. op / ned.

Denne tur er egnet til stavgang – bortset fra enkelte passager. Ved 3 dage vælges blandt udflugterne på 4 dages turen.

Vi giver gerne forpligtende tilbud på denne tur.

I prisen er inkluderet:

Bustur, vandrekyndig rejseguide, halvpension fra aftenmad første dag til og med morgenmad sidste dag, samlet frokost dag 3, frokost sidste dag, entré til Wikinger Haithabu Museum dag 2, sejltur på Slien dag 3, bidrag til rejsegarantifonden. *Entréer i øvrigt er ikke inkluderet.* (Husk madpakker til første dag.)

Hotel Hohenzollern i Slesvig.

www.hotel-hohenzollern.de

Hotellet ligger rimelig centralt i Slesvig by med ca. 1 km. til centrum, Altstadt, havn, bypark m.v. Alle 49 værelser er ikke-ryger værelser og udstyret med bad/toilet fjernsyn, telefon, hårtørrer og gratis trådløst internet. I kælderen kan der i week – enden være dans og musik, så man må regne med lidt støj derfra.

Bemærk: Denne tur er beskrevet som en Vandring for alle klassisk, hvilket vil sige, at bussen bliver i området omkring vandringerne og følger med vandrerne til pit-stop. Men mange attraktioner ligger meget tæt på, så hvis man ikke vil vandre så meget kan man bruge mere tid der – og få bussen til at køre. Det aftales under planlægningen af den enkelte rejse.

Se mere under de enkelte dagsture.

Dagsturene:

Dag 1: Turen går sydpå over grænsen og et kort øjeblik efter er vi i Slesvig og klar til at tage fat på oplevelserne. Vi kører ned til Gottorp Slot, og her spiser vi de medbragte madpakker, inden vi begiver os af sted på den første vandretur.

Vandringen er en dejlig tur først langs vandet på strandpromenade smukt tilplantet med løgplanter og blomstrende buske. Vi kommer forbi turbådene og lystbådehavnen og når frem til den gamle bydel, Altstadt, hvor domkirken dominerer, omkranset af lave bygninger. Vi kommer frem til Holm med de brolagte gader, små torve med udendørsservering og opstammede roser i massevis. I udkanten af Holm passerer vi et kloster fra 1100 – tallet. Klosterhaven er kåret til en af Nordtysklands smukkeste, så den skal vi selvfølgelig ind at se.

Vi møder bussen til et pit-stop, og vi drejer rundt og går ind gennem byen igen gennem små enklaver med små ”lokalsamfund med gamle og nye bebyggelser i samme stil. Vi kommer op på Höhenweg på grus mellem meget blandet løvskov og vue over byen, hvorefter vi nærmer os udgangspunktet; Gottorp Slot.

Vi kommer til Forsthuset i kanten af slotshaven og går i skoven rundt om Barokhaven. Selvom vi ikke går ind i den, får vi en klar fornemmelse af de forskellige smukke anlæg. En moderne bygning indeholder en kæmpe globus. I vandet foran står Herkules med løftet ”kølle.” Tæt på slottet er haven prydet med mange moderne skulpturer. Selve Gottorp Slot ligger i smukke omgivelser med mange bygninger rundt om og moderne skulpturer i parken.

10 km. på 2 etaper. Ingen højdemeter af betydning.

Dagens vandring er en langsom vandring med mange stop.

Efter vandringen er der mulighed for at besøge Gottorp Slot. (Ikke incl.)

Alternativ: Spring 1 – eller begge – etaper over og brug mere tid på Gottorp Slot.

Gå evt. hjem til hotellet fra slottet: Ca. 2½ km.

Efter dagens vandring kender vi byen, så vi kan finde rundt i den og bruge den, for vores hotel ligger tæt på centrum.

Dag 2: Dagens tema er det "rigtig gamle Danmark." Bussen kører os ud til P.pladsen ved Wikinger Haithabu Museum, og herfra starter vi dagens vandring. Vi skal rundt om Haddebyer Noor og Selker Noor inden vi når frem til Haithabu og museet.

Vandringen starter langs Slien, så vi har fjord til den ene side og noor til den anden. Vi går op i skoven og nyder fuglene i trætoppene og i søen. Efterhånden kommer vi lidt op i niveau og har et dejligt udsyn til både sø, museum og den genskabte Hedeby. Vi går ned til og over broen mellem de 2 noor til en runesten. Vi fortsætter rundt og møder bussen til første pit-stop.

Vi fortsætter lidt langs landevejen og kommer til Königshügel, et monument fra 1864. Modsat ser vi et meget gammelt voldanlæg (en lille bid af Dannevirke,) og kort efter møder vi en gammel runesten mere. Her holder bussen til pit-sop nr. 2. Herefter vandrer vi ned mod selve Haithabu og møder volden, der gav byen beskyttelse.

12 km. på 3 etaper. 100 højdemeter op / ned.

Der er rigtig meget at se i Haithabu og i Wikinger Museum (entré incl. begge steder) – og vi skal også finde frokost! Så der bliver sat meget tid af, så vi kan nå det hele og få et rigtig godt indtryk af livet dengang.

Alternativ: "Nøjes" med en tur rundt om Haddebyer Noor, 7½ km. og få mere tid til museum m.v.

Herefter kører bussen ind til Slesvig, hvor man bliver sat af inde i byen, så den kan nydes på egen hånd. Efter et ophold her returnerer bussen til hotellet.

Eventuelle ivrige vandrere kan i stedet sammen med rejselederen vandre 5 km. på Margarettenwall, et stykke Dannevirke. (Bussen kommer og henter dem!)

Dag 3: I dag står der Dannevirke på "menuen." Vi skal ud at vandre på og langs Dannevirke, men først laver vi en lille sløjfe i bussen ud i områderne vestpå, der var så våde, at de for 1000 år siden ikke behøvede nogen særskilt beskyttelse.

Vi bliver sat af – næsten i den vestlige ende af Dannevirke og vi vandrer langs volden og får en fornemmelse af rækkevidden, længden, det enorme anlægsarbejde. Vi skifter side nogle gange og går også på toppen af volden nogle steder. Det giver et godt indtryk af arbejdet.

Der har på og omkring Dannevirke tidligere været store gulblomstrende områder med bl.a. katteurt. De er forsvundet ved dræning og gødning af jorden, men græssende får og geder er i dag med til langsomt at vinde den tabte flora – og dermed fauna – tilbage

Vi kommer på vandringen forbi Valdemars-muren, der et sted står åben og restaureret, så vi kan se de gamle sten. Vi kommer til en skanse, der blev udbygget og befæstet i 1864, og vi ser også resterne af Thyraburg, et vigtigt knudepunkt i datidens Dannevirke.

Endelig passerer vi undervejs også Dannevirke – museet (entré ikke incl.) der udover at fortælle voldanlæggets historie og har en udstilling om det danske mindretal i Sydslesvig.

10 km. på 3 etaper. Ingen højdemeter af betydning.

Alternativ: Spring noget af vandringen over og få tid i museet.

Efter vandringen kører vi ind til Slesvig til en fælles frokost, hvorefter vi skal ud på en lille sejltur (incl.) på Slien, så vi får et indtryk af byen og omgivelserne fra søsiden.

Dag 4: Vi siger farvel til Slesvig og kører lidt mod nord – op til Flensborg fjord. Her ligger det særdeles dejlige Geltinger Birk, et af Nordtysklands allersukkeste naturområder.

Afvekslende bevoksning giver føde og ly til bl.a. gæs, lappedykkere, sangsvaner og gråænder, der både yngler og raster i området. Her er snepper, hejrer, mejser og mange andre i buskadset og krattet, langs stien og inde i landet.

Piletræer, gamle krogede bøge og egetræer holder ud i den til tider stærke blæst og står som skæve og seje silhuetter med himlen som baggrund. Her er duftende hybenroser, flagrende sommerfugle – og hele vejen har vi et dejligt udsyn og lyden af bølger, der slår op på stranden.

Gelting Birks vartegn er en gammel stråttækt hollandsk vindmølle fra 1824, men det mest bemærkelsesværdige er nok, at det er en lille bestand af en sjælden race af vildheste, der ”plejer” området og holder det vedlige.

Vores vandretur er en rundtur – rundt om Geltinger Birk. Vi skal først igennem landet med smukke enge rundt om os inden vi når frem til bussen til pit-stop og kysten.

Dernæst er det rundt om spidsen af Geltinger Birk. Vi vandrer med vandet og strandengene til den ene side og moser, enge, krat og buskads til den anden. En smuk, smuk tur.

15 km. på 2 etaper. Ingen højdemeter af betydning.

Alternativ: Spring første etape over og få rigtig god tid til etape 2.

Efter vandringen kører vi til en dejlig samlet frokost i nærheden inden vi vender næsen hjemad.